

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 5C/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214216399
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:2214216399.8

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda v sporovej veci žalobcov: X/ O. B.F., K.. XX.XX.XXXX, O. B. XXXX/X, XXX XX O., X/ Q.. O. B., K.. XX.XX.XXXX, O. B. XXXX/X, XXX XX O., X/ X.. F. Á., K.. XX.XX.XXXX, O. Š.A. XX, XXX XX O., X/ J. E., K.. XX.XX.XXXX, O. XXX, XXX XX X., G.. Ž. B. X. Y., X/ U. B., K.. XX.XX.XXXX, O. XXX, XXX XX X., X/ Q. Q., K.. XX.XX.XXXX, O. XX, XXX XX X., G.. Ž. B. X. Y., X/ Q.. J. W., K.. XX.XX.XXXX, O. Ž. XXXX/X, O. XXX XX W., G.. Ž. B. X. Y., X/ B. W., K.. XX.XX.XXXX, O. X.. S. XXX/X, XXX XX Y., Č. Y., G.. Ž. B. X. Y., X/ Q.. A. A., K.. XX.XX.XXXX, O. S. XXXX/X, XXX XX P. W., G.. Ž. B. X. Y., XX/ J. Q., K.. XX.XX.XXXX, O. I. K. R. Č.. XX, XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ O. Q., K.. XX.XX.XXXX, O. I. K. R. Č.. XX, XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ S. G., K.. XX.XX.XXXX, O. I. K. R. Č.. XXX, XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ A. Q., K.. XX.XX.XXXX, I. K. R. Č.. XX, XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ U. Q., K.. XX.XX.XXXX, O. I. K. R. Č.. XXX, XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ V. Q., K.. X.X.XXXX, O. I. K. R. Č.. XXX, XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ Y. Q., K.. XX.X.XXXX, O. O. XXXX/XX, F. XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ H. U., K.. X.X.XXXX, O. X.Á. Č.. XXX, XXX XX, G.. Ž. B. X. Y., XX/ Q. O., K.. XX.XX.XXXX, O. K.. V.W. XXXX/XX, XXX XX P. W., G.. Ž. B. X. Y., XX/ B.Y. V., K.. XX.XX.XXXX, O. Z. XXX/XX, XXX XX F.S., G.. Ž. B. X. Y., proti žalovaným: 1/ Poľnohospodárske družstvo v Jurovej, IČO: 00191493, so sídlom pošta Baka, 930 04 Jurová, zast.: VIRE law & consulting s.r.o., so sídlom Sasinkova 2, 811 08 Bratislava, 2/ VVL INVEST, s.r.o., IČO: 35902124, so sídlom Tamaškovičová 17, 917 01 Trnava, 3/ MLM Real spol. s r.o., IČO: 44093683, so sídlom Košická 58, 821 08 Bratislava, zast.: Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 58, 821 08 Bratislava, 4/ BONETI, s.r.o., IČO: 36726737, so sídlom Trstená na Ostrove č. 212, 930 04 Baka, 5/ A. Q.T., K.. XX.XX.XXXX, O. W. XXXX/XX, XXX XX O., v konaní o určenie vlastníckeho práva žalovaného 1/ k nehnuteľnostiam takto

rozhodol:

I. Súd konanie o určenie, že žalovaný 1/ je vlastníkom nehnuteľností, a to stavieb súp. č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX B. S.Ú.. I. K. R., z a s t a v u j e.

II. Súd konanie o určenie vlastníctva žalovaného 1/ k nehnuteľnostiam - a to stavbám nezapísaným v KN nachádzajúcim sa v obci I. K. R. S.. Ú.. I. K. R. postaveným na parcelách reg. "C" č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX z dôvodu prekážky litispendencie pre konanie sp. zn. 6C/203/2005 z a s t a v u j e .

III. Súd žalovaným 1/, 3/ vo vzťahu voči žalobcom priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

IV. Súd žalovaným 2/, 4/, 5/ vo vzťahu voči žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia podali voči žalovaným určovací žalobu, ktorú podaním z 03.02.2020 zobrali čiastočne späť tak ako je to uvedené vo výroku I tohto uznesenia.

2. Súd preto podľa § 145 ods. 1 C. s. p. rozhodol o čiastočnom zastavení konania.

3. Predmetom konania ostala žaloba o určenie vlastníctva žalovaného 1/ k nehnuteľnostiam - a to stavbám nezapísaným v KN nachádzajúcim sa v obci I. K. R. S.. Ú. I. K. R. V. K. V. Y.. ". Č.. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX.

4. Súd mal lustráciou spisovej agendy i z podania žalobcov z 03.02.2020 za zistené, že žalobcovia podali najskôr žalobu o plnenie a to v roku 2005 (sp. zn. 6C/203/2005) a až po jej podaní žalobu určovaciu sp. zn. 11C/461/2014 (teraz sp. zn. 5C/56/2018). Spor sp. zn. 6C/203/2005 sa týka vypratania stavieb nezapísaných v KN nachádzajúcich sa v obci I. K. R. S.. Ú. I. K. R. V. K. V.D. Y.. ". Č.. XXX/XX,XXX/XX,XXX/XX,XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX.

5. Podľa § 159 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

6. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Medzi neodstrániteľné nedostatky patrí nedostatok právomoci súdu (článok 1 CSP, § 9 CSP), prekážka už skôr začatého súdneho konania v tej istej veci, tzv. litispendencia (§ 159 CSP), prekážka právoplatne rozsúdenej veci, tzv. res iudicata (§ 230 CSP) a nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (§ 61 CSP).

8. Súd cituje zo strany 501 komentára k CSP ŠTEVČEK, M. - FICOVÁ, S. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Bratislava: C.H. Beck, 2016: „ak bola podaná určovacia žaloba a následne aj žaloba na plnenie, znamená to, že došlo k porušeniu práva - inak by žalobcami tvrdený nárok na plnenie nevznikol. Žalobcovia tým v zásade stratili naliehavý právny záujem na určení práva. Súd v takom prípade určovacej žalobe nemôže vyhovieť.“ Podľa judikatúry Najvyššieho súdu, sporové konanie, ktorého predmet je vymedzený petitom na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je (t.j. určovacou žalobou), nie je prekážkou začatého sporového konania, ktorého predmet je vymedzený petitom na splnenie povinnosti (teda žaloby na plnenie). Na druhej strane, sporové konanie o splnení povinnosti je prekážkou sporového konania o určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je.

9. V tejto sporovej veci žalobcovia podali najskôr žalobu o plnenie (sp. zn. 6C/203/2005) a až po jej podaní podali aj určovaciu žalobu (teraz sp. zn. 5C/56/2018). Pre posúdenie, či tu je prekážka začatej veci, je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia v neskôr začatom konaní (R 97/2003). Preto súd rozhoduje v konaní o podanej žalobe o určenie práva alebo právneho vzťahu, ktorej predchádzala žaloba na splnenie povinnosti tak, že konanie o určení práva alebo právneho vzťahu zastaví z dôvodu prekážky tzv. litispendencie. Teda prvá žaloba na plnenie konzumuje druhú určovaciu žalobu a vytvára prekážku už skôr začatého súdneho konania v tej istej veci.

10. Rovnaký právny názor prijal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 3Cdo/100/01 zo dňa 28.5.2002, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 110/2003.

11. Aj podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14Co/140/2013 zo dňa 31.5.2013: „Podľa právnej teórie určovacia žaloba (kladná i záporná) nie je prekážkou litispendencie pre žalobu na plnenie, hoci v oboch prípadoch ide o rovnaké subjektívne právo. To znamená, že ak by konanie o určovacej žalobe začalo skôr, ako konanie o vypratanie, určovacia žaloba by nebola prekážkou litispendencie pre neskôr podanú žalobu o plnenie (o vypratanie). Na druhej strane, konanie o žalobe na plnenie, v danom prípade konanie o vypratanie, zakladá prekážku litispendencie pre určovaciu žalobu (kladnú či zápornú),

pokiaľ ide o rovnaké subjektívne právo, nakoľko v rámci neho sa rieši prejudiciálna otázka, ktorá by bola základnou otázkou aj v konaní o určovacej žalobe (napr. platnosť, resp. neplatnosť právneho vzťahu).“

12. Súd preto rozhodol z dôvodov vyššie uvedených pre prekážku už skôr začatého súdneho konania v tej istej veci o zastavení konania tak ako je to uvedené vo výroku II tohto uznesenia (a to za procesných podmienok, kedy po čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodol súd najprv o čiastočnom zastavení konania v znení výroku I tohto uznesenia).

13. Výrok III uznesenia: O nároku na náhradu trov súd rozhodol podľa 256 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Citované ustanovenia § 256 ods. 1 o náhrade trov konania Civilného sporového poriadku platí pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v tomto ustanovení znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. K zastaveniu konania môže dôjsť napr. z dôvodu späťvzatia žaloby, z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania, medzi ktoré patrí aj prekážka tzv. litispendencie, z dôvodu odstrániteľného nedostatku podmienky konania, ktorý sa nepodarilo odstrániť. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je súd povinný vždy skúmať, či niektorá zo strán zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Pri riešení otázky, či strana zavinila, že konanie sa muselo zastaviť, sa vychádza výlučne z procesného hľadiska, keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného ale procesného práva a so zreteľom na procesný výsledok. Nejde teda o to, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie.

Z uvedeného je zrejmé, že medzi stranami nedošlo v priebehu konania k žiadnemu mimosúdneho urovnaniu sporu a právo žalobcov uplatnené určovacou žalobou nebolo uspokojené žiadnym spôsobom. Nemožno však vzhľadom na vyššie uvedené uzavrieť, že došlo k splneniu podmienok pre priznanie náhrady trov konania žalobcom pre procesné zavinenie zastavenia konania žalovanými, a nemožno uzavrieť ani to, že žaloba bola podaná dôvodne. Na naplnenie skutočnosti, že by pre správanie žalovaných došlo k zastaveniu konania, by musela byť preukázaná príčinná súvislosť medzi správaním sa žalovaných a zastavením konania. Konanie totiž nebolo zastavené so zreteľom na správanie žalovaných, avšak so zreteľom na existujúcu prekážku tzv. litispendencie. Ide o neostrániteľný nedostatok podmienky konania a zavinenie na zastavení konania je na strane žalobcov, ktorí v postavení dominus litis, teda v postavení toho, ktorý disponuje konaním aj jeho predmetom, zavinili, že sa toto konanie muselo (po čiastočnom späťvzatí žaloby a z tohto dôvodu čiastočnom zastavení konania) zastaviť. Súd preto žalovaným 1/, 3/ vo vzťahu voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

14. Výrok IV uznesenia: O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa 256 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Keďže však žalovaný 5/ výslovne právo na náhradu trov konania priznať nežiadal, a z obsahu spisu nečinným žalovaným 2/, 4/ žiadne trovy konania nevyplývajú, súd žalovaným 2/, 4/, 5/ vo vzťahu voči žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti všetkým výrokom tohto uznesenia je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenia veci, ktorej sa týka, označení a podpise odvolateľa a uviesť tiež, v akom rozsahu sa toto uznesenie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, § 365 C. s. p.) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).